#روزنامه_زنده_است

روزنامه‌های ما و تقابل با فضای مجازی

کوروش احمدی

در مقاله شهرام فرهنگی (اعتماد، ۲۳ فروردین ۹۷) در مورد وضعیت نشریات مکتوب در ایران نامیدی موج می‌زند. او با ذکر شدت وضعیت خدمات درمانی در جزیره هرمز، سلامتی مردم این جزیره گرانبهاء طرح دین می‌فرماید. در ۲۰۱۶، یعنی حدود نیم میلیون بیشتر از ۲۰۱۵، رسید و این رشد همچنان ادامه دارد. این نسخه‌های دیجیتالی در ۲۰۱۶ در هر ماه ۱۲۲ میلیون بازدیدکننده داشته‌اند. طبعا متاسب با رشد نسخه‌های دیجیتالی، درآمدهای روزنامه نیز رشد یافته و در ۲۰۱۶ به بیش از ۶۰۰ میلیون دلار از تبلیغات و بیش از ۸۰۰ میلیون دلار از اشتراک رسید. این استراتژی درست از جمله به نیویورک تایمز امکان داده که در حدود ۱۵۰ کشور خبرنگار داشته باشد، در حالی که سیاست خارجی تنها یکی از اولویت‌های آن است. البته لازم به ذکر است که این روزنامه در تمام روزهای سال بدون حتی یک روز تعطیلی منتشر می‌شود. تقریباً همه روزنامه‌ها در همه کشورها امید دارند که با وجود تمام مشابهی، از جمله در کشورهای منطقه مانند پاکستان، ترکیه و... هر چند در روش‌ها تفاوت‌هایی دیده می‌شود. مثلا وب‌سایت گاردین در انگلیس مجانی است و در همه صفحات از خواننده‌گان دعوت می‌کند که بطور داوطلبانه کمک مالی کنند. این در حالی است که روزنامه‌های ایران، جز یک مورد، وب‌سایت ندارند و حضور آنها در دنیای دیجیتالی تنها منحصر به ایلهاد کردن PDF روزنامه در نسخه‌های شب و قطع از ارتباط با خواننده برای ۲۴ ساعت است. طبعا در این فاصله میدان به شبکه‌های اجتماعی واگذاشته می‌شود و خواننده که در این مدت طولانی با سایت‌ها یا هر سطحی از کیفیت خوگرفته، دیگر شاید علاقه‌ای‌گریزای نیز برای بازگشت نسخه چاپی یا PDF هم نداشته باشد. چنین وضعیتی عوارض خاصی مهمی نیز داشته است. مثلا موجب شده تا روزنامه‌های ایران به علت عقب بودن از فضای مجازی در بخش خبر و تحلیل خبر دچار ضعف شدید شوند، یعنی بخشی که قاعدتا باید مهم‌ترین بخش یک روزنامه باشد. در مقابل، مقاله‌های وارده به روزنامه که حاوی نقطه نظرات مختلف است و در دنیای انگلیسی زبان Op-Ed خوانده می‌شود، بخش عمده‌ای از صفحات روزنامه را تحمله صفحه اول، را اشغال می‌کند و روزنامه‌های ما به نوعی رقیب مجله‌ها شده‌اند. بی شک، اگر روزنامه‌های ما درصدد تطبیق خود با تحولات جدید برنیایند موضوعیت خود را بیش از پیش از دست خواهند داد. اگر به رکس از دست رفته را بخواهند به فضای مجازی بی‌برند همواره با حاوی از جمله از نظر مالی نیز کمک کنند. ضمن اینکه در آمد حاصل از تبلیغات در سایت‌های تولید متنوع مالی قابل توجهی نیز برای روزنامه‌ها باشد و گشایشی در کار آنها ایجاد کند. وضعیت کنونی از نظر مالی به معنی خسران مضاعف است. یعنی روزنامه‌ها نه تنها از درآمدهای حاصل از بسیاری محرومند، بلکه بخش بسیاری نیز به بسیاری محرومند، بلکه بخش بسیاری نیز به بسیاری محرومند، بلکه بخش بسیاری نیز به